

اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۱

اقتصاد های نوظهور موتور حرکت اقتصاد جهانی

دیده اقتصاد انتظار می‌رفت حاصل نشده است.

امروز کشورهای درآستانه پیشرفت و در حال توسعه موتور تحرک اقتصادی جهان به حساب می‌آیند، این کشورها، آفریننده نیمی از خدمات اقتصادی جهان خواهند بود و رشد آن‌ها در سال جاری و سال آینده حدود ۶ درصد افزایش خواهد یافت. میانگین رشد این کشورها در سال گذشته ۷ درصد بوده است.

در سال ۲۰۱۰ چین با ۱۰ درصد رشد اقتصادی بهترین موقعیت را در میان کشورهای در آستانه پیشرفت داشت. میانگین رشد اقتصادی در حوزه آسیا و اقیانوسیه ۳ / ۹ درصد بود. اما بانک جهانی پیش‌بینی می‌کند که ضریب رشد چین امسال به ۳ / ۹ درصد و ضریب رشد آسیا و اقیانوسیه به ۷ / ۸ درصد کاهش

توسعه موتور تحرک اقتصادی جهان خواهند بود. در مقابل، کشورهای پیشرفته صنعتی باید روی رشد اقتصادی کمتری حساب کنند. اقتصاد کشورهای پیشرفته صنعتی امسال ضربه پذیرتر از سال ۲۰۱۰ خواهد بود تحلیل گران رشد اقتصادی برای سال جاری ۳ / ۳ درصد پیش‌بینی کرده اند که ۶ / ۳ درصد کمتر از سال پیش است. اما در سال ۲۰۱۲ این رشد می‌تواند به ۳ / ۶ درصد برسد.

رونق اقتصادی در شرق

امسال اعتباراتی که کشورهای صنعتی در چارچوب بسته‌های نجات برای مقابله با بحران مالی جهانی دریافت کرده بودند، تمام می‌شود. اما رشدی که برای مبارزه با بیکاری و رکود در بخش‌های به‌شدت آسیب

اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۰ میلادی هم چنان بر طبل رکود و از هم پاشیدگی سیستم مالی غرب استوار ماند تا باز هم صدای معایب اقتصاد افسارگسیخته سرمایه داری جهانی آهنگ بی‌رمق خود را در رکود وورشکستگی باز هم بیشتر ادامه دهد.

این روند آنقدر عمیق و غیر قابل انکار است که حتی تئوری سین‌های صندوق بین‌المللی پول که در همه حال مجری سیاست‌های مالی آمریکا و متحدان غربی آن هستند، در رابطه با شکست افسارگسیختگی نظام سرمایه داری غرب تاکید و بر رشد اقتصادهای نوظهور در سال ۲۰۱۱ تاکید می‌کنند.

دیگر آشکار شده است که در سال جدید میلادی کشورهای در آستانه صنعتی شدن و در حال

تولید

افزایش بهای مواد غذایی و سوختی نیز، کارشناسان را به سختی نگران کرده است. آن‌ها هشدار می‌دهند که امسال ممکن است تورم شدیدی در راه باشد

عملکرد خوب آنها باعث می‌شود سرمایه با قدرت بیشتری به این بازارها سرازیر گردد. اکنون بسیاری از این کشورها با این مساله روبه‌رو هستند که چگونه از رونق بیش از حد اقتصادی، جلوگیری و جریان سرمایه را کنترل کنند. در بسیاری از اقتصادهای پیشرفته دنیا، آسیب‌های بحران عمیق‌تر از حد تصور بود. نظام‌های مالی دچار فروپاشی شد. در بسیاری از این کشورها، بازارها هنوز در مورد سلامت بانک‌ها تردید دارند. این مساله به همراه نیاز به اصلاح مشکلات گذشته، از پس‌انداز اندک گرفته تا سرمایه‌گذاری بیش از حد در بخش مسکن، موجب کندی بهبود اقتصادی شده و در نتیجه این بهبود برای کاهش نرخ بیکاری کافی نیست. این موضوع ناراحت‌کننده است اما شگفت‌آور نیست. شواهدی که سال گذشته در «فصل چشم‌انداز اقتصادی جهان» گرد آورده‌یم نشان می‌دهد خروج از بحران مالی طولانی و کند است. بدون تراز تجاری شاهد بهبود اقتصادی سالم نخواهیم بود. پیش از بحران، رشد اقتصادی کشورهای پیشرفته از تقاضای فراوان داخلی

مهم تعیین‌کننده سیاست مالی بانک فدرال است. در ماه نوامبر سال گذشته، بانک فدرال برای مقابله با بیکاری بار دیگر ۶۰۰ میلیارد دلار به بازار تزریق کرد. در آن زمان آمار بیکاری در ایالات متحده آمریکا به اندکی کمتر از ۱۰ درصد می‌رسید.

رئیس بانک مرکزی آمریکا اعلام کرده است که اگر تا تابستان امسال زیرساخت‌های اقتصادی ثابت کافی پیدا نکنند، باز هم از طریق خرید اوراق بهادار پول بیشتری به بازار تزریق خواهد کرد.

در این میان جا دارد به تحلیل کارشناسان صندوق بین‌المللی پول نیز نگاهی بیندازیم تا عمق وخامت را بهتر ارزیابی کنیم.

اولیور بلانچارد، اقتصاددان ارشد صندوق بین‌المللی پول معتقد است: "در سال ۲۰۱۱ میلادی شاهد اقتصادی با دو سرعت خواهیم بود. رشد ضعیف در اقتصادهای پیشرفته برای پایین آوردن نرخ بیکاری که کافی نیست و اقتصادهای نوظهور که با چالش چگونگی رونق بیش از حد جریان شدید سرمایه روبه‌رو گشته‌اند.

وی در مورد ارزیابی اقتصاد جهان در پایان سال ۲۰۱۰ و پیش‌بینی برای سال ۲۰۱۱ می‌گوید: کشورها باید در سال جدید بازگرداندن تراز تجاری خود از طریق اقدامات ساختاری و تنظیم نرخ ارز تمرکز کنند. «بدون تراز تجاری، بهبود اقتصادی سالمی وجود نخواهد داشت.» این در حالی است که اقتصادهای نوظهور از نظر مالی و تجاری که از بحران اقتصادی متأثر شده‌اند، متوجه می‌شوند که بهبود تجاری به اندازه فروپاشی تجارت شدت دارد.

در این شرایط اکثر اقتصادهای نوظهور می‌توانند تقاضای داخلی را افزایش دهند و در نتیجه به رشد اقتصادی دست پیدا کنند. در نتیجه،

خواهد یافت.

یکی از کارشناسان ارشد بانک جهانی می‌گوید: «تقاضای بازارهای داخلی کشورهای در آستانه صنعتی شدن سبب تحرک اقتصاد جهانی و در سوی دیگر، بحران پایدار بخش مالی در برخی از کشورهای صنعتی خطری جدی برای رشد اقتصادی جهان است و باید برای آن چاره‌اندیشی اساسی شود.»

رشد جهان صنعتی

میانگین رشد اقتصادی کشورهای پیشرفته صنعتی در سال ۲۰۱۰ تنها ۲/۸ درصد بود. اما بانک جهانی میانگین رشد این کشورها را برای سال جاری ۲/۴ درصد و برای سال آینده ۲/۷ درصد پیش‌بینی می‌کند.

افزایش نقدینگی در کشورهایی با درآمد متوسط می‌تواند در میان‌مدت رشد را به خطر بیندازد، به‌ویژه اگر نرخ برابری پول محلی ناگهان بالا برود و بورس‌ها دچار رشد بادکنکی شوند. به گفته "هانس تیمر" کارشناس بانک جهانی، برزیل و کره جنوبی، از بیم بروز همین مشکل بود که مالیات‌ها را بالا بردند.

افزایش بهای مواد غذایی و سوختی نیز، کارشناسان را به سختی نگران کرده است. آن‌ها هشدار می‌دهند که امسال ممکن است تورم شدیدی در راه باشد.

آمریکا و نگاه خوش بینانه

کارشناسان، به وضعیت اقتصادی ایالات متحده، با خوش‌بینی توأم با خویشتنداری نگاه می‌کنند. بانک فدرال از بهبود نسبی وضعیت بازار کار خبر می‌دهد. در آستانه سال جاری درآمد صنایع و مصرف داخلی اندکی بالا رفت، اما وضعیت بازار مستغلات همچنان بد باقی ماند.

وضعیت بازار کار، یکی از عوامل

دیگر بهای دلار هم در ایران افزایش یافته است. نگاهی به علل افزایش قیمت طلا در ایران برای فعالان اقتصادی بی تردید خالی از لطف نخواهد بود. بنا بر این متن زیر را تقدیم شما می شود.

بحران اقتصادی در بسیاری کشورها باعث ترس سرمایه گذاران و خریداران سهام شده است. بسیاری از آنان در پی دستیابی به امنیت طلا می خرنند. قیمت طلا بالا و بالاتر می رود. به نوشته روزنامه اقتصادی آلمانی "هندلزبلات" (شماره اول ژانویه ۲۰۱۰)، کارشناسان پیش بینی می کنند، قیمت طلا تا پایان سال نوبی میلادی به رکوردی جدید برسد

شکی نیست که بازار بین المللی طلا یک بازار به اصطلاح مالی و سودگراانه است.

به این معنا که کالاهایی که در آنجا خرید و فروش می شود، برای مصرف خرید و فروش نمی شود، بلکه بازاری است که برای مدیریت ریسک از آن استفاده می شود. بنابراین باید انتظار داشت که در این بازار، اطلاعات موجود در بازار و انتظاراتی که بازیگران بازار از آینده دارند، در قیمت ها مؤثر واقع شود.

گفته می شود به خاطر اینکه اقتصاد دنیا دارد از رکود بیرون می آید و انتظار می رود که تورم در ماه های آینده در جهان و به خصوص در چین افزایش پیدا کند و همچنین دلار ضعیف شود، تقاضا برای طلا به عنوان فلزی که می تواند در مقابل امواج تورمی مقاومت کند و قدرت خرید دارندگان آن را حفظ کند، بالا رفته است.

این افزایش تقاضای بین المللی به نظر می آید که حداقل تا سه چهار ماه آینده، تا تثبیت اوضاع، ادامه پیدا کند.

ادامه در صفحه ۵۰

بی تردید تعیین قیمت نفت تنها بر اساس مولفه های اقتصادی تعیین نمی شود و مجموعه ای از عوامل سیاسی نیز در این روند تاثیر گذار هستند. (اتفاقات اخیر در سطح منطقه که از کشورهای تونس و مصر آغاز شده و همچنان ادامه دارد بی تردید بر نتایج این تحلیل اثر می گذارد) اما آن چه محتمل است در صورت عدم تغییر شرایط قیمت ها در محدوده ۸۰ تا ۹۰ دلار قیمت نفت نوسان خواهد داشت.

نوسان فعلی قیمت نفت بر پایه عوامل بنیادین بازار به ۸۹ تا ۹۱ دلار رسیده است، سرمایی که غرب را فرا گرفته و اقتضات فصلی در این افزایش قیمت بی تاثیر نبوده است.

کاهش ارزش دلار نیز در افزایش قیمت ها بی تاثیر نیست. در حقیقت وقتی ارزش دلار کاهش پیدا می کند، قیمت نفت بالا می رود، در این میان افزایش قیمتی رخ نداده و این وضعیت تنها به تعادل در بازار منجر می شود.

تلاطم در بازار طلا

با آغاز سال نوبی میلادی بهای طلا در بازارهای جهان و نیز در ایران بالا رفت. برخلاف کشورهای

شامل مصرف یا سرمایه گذاری در بخش مسکن ناشی می شد. این مساله نمی تواند ادامه پیدا کند. این گونه کشورها باید بر انواع دیگری از تقاضا اتکا کنند. این کشورها تاکنون برای افزایش تقاضای داخلی از سیاست های پولی استفاده کرده اند. استفاده از سیاست های پولی لازم است اما پایدار نیست.

نوسان در قیمت انرژی

جایگاه و نقش قیمت انرژی برای تولید و خصوصا محصولات فولادی در بازار جهانی، بخش غیر قابل تفکیکی از مولفه های مربوط به سقف قیمت محصولات فولادی است که با تغییر قیمت انرژی می تواند اثر خود را در بازار مربوطه به جای بگذارد، طبق گزارشات اوپک در سال ۲۰۱۱ میلادی رشد اقتصادی جهان کندتر خواهد شد، بر اساس پیش بینی های این سازمان روند رشد اقتصاد جهانی در ۲۰۱۰ برابر با ۳/۴ درصد بود.

با توجه به کاهش رشد اقتصاد جهانی در سال جاری میلادی از نظر سازمان اوپک می توان چنین نتیجه گرفت که وضعیت اقتصادی جهان آهنگ رشد کندتری را تجربه خواهد کرد.

تولید